

УДК 37.013.73

<https://doi.org/10.32461/2226-2180.38.2020.222089>**Цитування:**

Гриценюк Р. А. Соціальні танці в соціокультурному просторі XXI ст.: спортивно-змагальний аспект. *Мистецтвознавчі записки*: зб. наук. праць. 2020. Вип. 38. С. 79-84.

Gritsenyuk R. (2020). The evolution of social dance in the sociocultural space of the XXI century: sports and competitive aspects. *Mystetstvoznavchi zapysky*: zb. nauk. prats', 38, 79-84 [in Ukrainian].

*Гриценюк Роман Анатолійович,
заслужений діяч мистецтв України,
доцент кафедри хореографії
Рівненського державного
гуманітарного університету
<https://orcid.org/0000-0002-5361-7210>
flashrivnedance@ukr.net*

СОЦІАЛЬНІ ТАНЦІ В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ XXI СТ.: СПОРТИВНО-ЗМАГАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Мета статті – виявити та проаналізувати специфіку розвитку соціальних танців на сучасному етапі; визначити особливості та охарактеризувати перспективи нового, спортивно-змагального контексту соціальних танців. **Методологія дослідження** базується на принципі цілісного та системного підходів до вивчення соціальних танців. Застосовано аналітичний метод (для визначення наукових підходів); метод художньо-стилістичного та мистецтвознавчого аналізу (для виявлення та обґрунтування тенденцій розвитку соціального танцю XXI ст.); системно-функціональний метод (посприяв структуруванню конкурсних соціальних танців як феномену сучасного соціокультурного простору) та ін. **Наукова новизна**. Вперше у вітчизняному мистецтвознавстві досліджено розвиток спортивно-змагального контексту соціальних танців XXI ст.; проаналізовано особливості техніки виконання та танцювальну лексику соціальних танців аргентинське танго, бачата, меренга, сальса, свінг Західного узбережжя, джиттербаг, дискофокс, а також карибського шоу, латинського шоу та карибських танців – танцювальних програм, затверджених Міжнародною танцювальною організацією для проведення європейських та світових чемпіонатів на сучасному етапі; виявлено специфічні відмінності неконкурсного та конкурсного соціального танцю в умовах соціокультурного простору XXI ст. **Висновки**. Дослідження виявило, що на сучасному етапі, в контексті розвитку спортивно-змагального напрямку соціальних танців, трансформуються їх характерні ознаки (посилюється значення візуальної складової танцю, стандартизовано техніку виконання соціальних танців та ін.) та функції (окрім комунікативної, інформаційної, емоційної, соціальної, рекреаційної, психотерапевтичної, домінуючими стають виховна, естетична, образотворча та ін.). Соціальні танці на сучасному етапі розвитку світової танцювальної культури, уособлюють варіативність поєднання мистецтва танців (традиційна властивість соціальних танців) і майстерності (підготовка за програмою): мистецтво включає в себе творчість, спонтанність та самовираження, а майстерність сприяє створенню естетичного, художнього аспекту, проте без акцентування на особистій творчості та самовираженні.

Ключові слова: соціальні танці, конкурсна програма, техніка виконання, танцювальна лексика, критерії оцінювання.

Gritsenyuk Roman, Honored Art Worker of Ukraine, Associate Professor of the Department of Choreography, Rivne State Humanitarian University

The evolution of social dance in the sociocultural space of the XXI century: sports and competitive aspects

The purpose of the article is to identify and analyze the specifics of the development of social dances in the modern space; identify features and characterize the prospects of new sports and competitive context of social dancing. **The methodology** is based on the principle of a holistic and systematic approach to the study of social dances. The analytical method is applied (to determine scientific approaches); a method of artistic-stylistic and art criticism analysis (to identify and justify the development trends of the social dance of the twentieth century); system-functional method (contributing to the structuring of competitive social dances as a phenomenon of modern sociocultural space) and other. **Scientific novelty**. For the first time in domestic art criticism, the development of the sports and competitive context of social dances of the twentieth century has been investigated; features of the performance technique and dance vocabulary of social dances are analyzed: Argentine Tango, Bachata, Meringue, Salsa, West Coast Swing, Jitterbug, Disco Coffs, as well as the Caribbean show, Latin show, and Caribbean dances - dance programs approved by the International Dance Organization for European and World Championships at the present stage; The specific differences of non-competitive and competitive social dance in the sociocultural space of the 21st century are revealed. **Conclusions**. The study revealed that at the present stage in the context of the development of the sports and competitive direction of social dances, their characteristic features are being transformed

(the value of the visual component of the dance is enhanced, the technique of performing social dances, etc. is standardized) and functions (except for communicative, informational, emotional, social, recreational, psychotherapeutic, educational, aesthetic, visual, etc.) become dominant. Social dances at the present stage of the development of world dance culture, personify the combination of dance art (a traditional feature of social dances) and mastery (program preparation): art includes creativity, spontaneity, and self-expression, and mastery contributes to the creation of an aesthetic, artistic aspect, but without emphasis on personal creativity and self-expression.

Key words: social dances, competitive program, performance technique, dance vocabulary, evaluation criteria.

Актуальність теми дослідження. Соціальні танці в сучасній українській культурі стали помітним явищем XXI ст. Дослідження популярних парних танців, що позиціонуються як один із видів танцювальної практики, в якій танець виступає передусім приводом для спілкування, можливості розвитку та реалізації особистісного потенціалу [3, 20]; демократичні танці без чітко прописаних правил виконавства [2, 33], на сучасному етапі отримують неабияку актуальність. Лишаючись важливим чинником соціалізації особистості в соціумі, соціальні танці в XX ст. здобули й велике мистецьке значення, оскільки активно використовувалися в кіно-, теле- та сценічному мистецтві. Відповідно до специфіки світового соціокультурного простору початку XXI ст. соціальні танці отримують нове, досі не властиве виявлення, розвиваючись в напрямку спортивно-змагальних танців завдяки значному поширенню в Австрії, Німеччині, Італії, Франції та інших європейських країнах, організовані на спортивний манер змагання з сальси, хастлу, бачати, аргентинського танго, дискофоксу та інших соціальних танців (наприклад, Міжнародні турніри з соціальних танців, Чемпіонат світу з соціальних танців) набувають неабиякої популярності. Зокрема, на рівні світового танцювального співтовариства, хастл та сальсу планується офіційно визнати спортивними танцями. Означений напрямок розвитку соціальних танців на сучасному етапі актуалізує дослідження танцювальної практики в новому контексті з позицій сучасного мистецтвознавства.

Мета статті – виявити та проаналізувати специфіку розвитку соціальних танців на сучасному етапі; визначити особливості та охарактеризувати перспективи нового, спортивно-змагального контексту соціальних танців.

Аналіз досліджень і публікацій. Розробка проблематики соціальних танців не отримала широкого поширення серед вітчизняної та зарубіжної наукової спільноти – окремі аспекти висвітлено в дослідженнях та наукових публікаціях Б. Коен-Стретунер «Соціальний танець: контекст та дефініція» [4], С. Слоат

«Карибський танець від Абакуа до Зука: як рух формує ідентичність» [12], Д. Толстової «Соціальні латиноамериканські танці як засіб гармонізації комунікативної сфери особистості» [3], А. Клепікової «Соціальні танці в сучасній культурі на прикладі хастла, бачати та сальси» [1], О. Плахотнюка «Квінтесенція соціальних танців» [2] та ін. Аналіз останніх досліджень та публікацій засвідчує відсутність у вітчизняному науковому вимірі мистецтвознавчих праць, предметом дослідження яких є спортивно-загальний контекст розвитку соціальних танців.

Виклад основного матеріалу. Наприкінці XIX – початку XX ст. неконкурсні соціальні бальні танці лишалися єдиною категорією бальних танців – важливою частиною танцювального мислення в Європі та Америці позиціонувалася саможертвна щедрість з акцентом на підвищення задоволення танцювальних партнерів та оточуючих. Іншою важливою частиною оригінального бального підходу було гнучке мислення та адаптація до партнера. Танцюрист, оволодіваючи різноманітним стилем, легко пристосовується до різних партнерів, а коли їх рухи гармонізуються, індивідуальність в танці позиціонується як природна необхідність, що диверсифікує танець. Провідні танцюристи та вчителі танців, наприклад, Ф. Астер, наголошували на важливості розвивати гнучкість, щоб мати можливість адаптувати власний стиль до стилю свого партнера, не відмовляючись від власної індивідуальності, а поєднуючи її зі стилем свого партнера. Для неконкурсних соціальних танцюристів ці постулати – традиційна частина танцювальної практики [10].

Еволюція бального танцю в XX ст. – кодифікація, становлення та розвиток конкурсного бального танцю, затвердження танцювального спорту та ін., посприяли трансформаційним процесам у танці соціальному.

До функцій соціальних танців, що в сукупності визначають психологічні можливості даної танцювальної практики у вдосконаленні та розвитку комунікативної сфери особистості, дослідники відносять: комунікативну, інформаційну, емоційну, соціалізуючу, рекреаційну, психотерапевтичну [3, с. 3].

Характерною ознакою соціальних танців є:

– спонтанна взаємодія з танцювальним партнером заради задоволення, в процесі виконання кроків та рухів, що найбільше подобаються;

– фокусування на чуттєвому сприйнятті виконавцями танцю, а не на зовнішній візуальній складовій;

– гнучкість та адаптування танцюристів, їх пристосування до стилів, що відрізняються від їх власних;

– виконання Послідовником танцювальних елементів відмінних від ідеї Лідера – альтернативна інтерпретація його лідерства;

– отримання танцюристами задоволення від імпровізації (поєднання осмисленого вибору та спонтанної реакції) з партнером, оволодіння танцювальною формою;

– відсутність стандартизації – соціальні танці передбачають зміну власних кроків для адаптування до кожного партнера;

– відсутність стандартизованого стилю та розвиток власного, відмінного від інших танцюристів стилю;

– відсутність фіксованої хореографії (вона зазвичай засновується на елементах танцювальної лексики Послідовника та спонтанних рухах Лідера);

– прийняття танцюристами власних рішень, оскільки Лідер та Послідовник постійно знаходяться в процесі прийняття рішень стосовно програми прийнятих кроків, хореографічного розпорядку та ін. – на відміну від партнерства в бальних танцях, роль Послідовника не пасивна: за кілька секунд, іноді несвідомо, він приймає рішення стосовно подальших танцювальних дій, відповідно, не «наслідує» Лідера, а інтерпретує сигнали, що подає партнер.

Р. Пауер наголошує, що в соціальних танцях партнери «відкриті для безмежних можливостей моменту, відповідаючи один одному та музиці, оскільки потік танцю – це тривимірний зв'язок між Лідером, Послідовником та музикою, кожен з яких вносить свій внесок». На думку дослідника, соціальні танцюристи цінують можливість розгляду багатьох життєспроможних відповідей в будь-який момент, включно з нетрадиційними та творчими можливостями, за умови якщо їх може прийняти танцювальний партнер [9].

Початок ХХІ ст. ознаменувався активізацією розвитку конкурсного соціального танцю завдяки діяльності Міжнародної танцювальної організації (International Dance Organization (IDO). Секція парних танців проводить змагання з традиційних світових соціальних танців,

зокрема, аргентинського танго (танго, танго ессенаріо, танго мінолга, танго вальс), бачати, карибського шоу; карибських танців (бачата, меренге, сальса), парних танцювальних команд та команд формейшн, хастелу/дисккофоксу/дискосвінгу, джиттербагу; латинського шоу, меренги, сальси, свінгу Західного узбережжя [8].

Серед найпрестижніших змагань з соціальних танців назвемо Європейський чемпіонат з парних танців «Сальса, бачата, аргентинське танго та карибські танці» (IDO European couple dance championships "Salsa, Bachata, Argentine Tango & Caribbean Dances») (IDO European couple dance championships "Salsa, Bachata, Argentine Tango & Caribbean Dances»); Міжнародний чемпіонат Бачатастарс (Bachatastars International Champions) та ін.

До переліку соціальних танців, затверджених для проведення європейських та світових чемпіонатів у 2020 р. увійшли: аргентинське танго, сальса, меренге, бачата, карибські танці, сальса руеда де казіно, карибське шоу, латинське шоу, джиттербаг, дискохастл/дисккофокс/дискосвінг, свінг Західного узбережжя, парні танці формейшн, синхронні танці та джек і джил у вікових групах: діти (12-ть років та старше); юніори 1 (13–14-ть років); юніори 2 (15–16-ть років) – для парного виконання та юніори (13–16-ть років) для командних змагань і змагань формейшн; дорослі 1 (17 та старше), дорослі 2 (31 та старше); сеньори (від 50-ти років) [5, р. 76].

Щодо сценічного реквізиту, то правилами змагань передбачається використання лише предметів гардеробу, якщо вони лишаться частиною костюму (дозволяється тримати їх у руках та обмінюватися з партнером, проте забороняється кидати їх під час виступу на підлогу).

У контексті даного дослідження, вважаємо за доцільне більш детально розглянути особливості кожного з танців програми конкурсних змагань Європейського чемпіонату з парних танців.

Аргентинського танго – танцювальна дисципліна, в якій кожен із трьох танців танго вносить рівнозначний внесок в загальне розташування танцюристів, оцінюється за власною специфікою, а у фіналі змагання пари виконують танго ессенаріо (Escenario) або Сценічне танго, яке розглядається як додатковий танець, в якому використовуються різноманітні рухи, не типові для соціальних танців: підтримки, махи ногами (болео, ганчо, пьєрнасос), акробатичні елементи та складні трюкові елементи (сольтад, сальто, стрибки та ін.) та балетні па. Хореографія повинна базуватися на таких базових компонентах танго,

як тісні обійми, камінада (прогулянка, кроки за лінією танцю), корте (перерваний рух в будь-якому напрямку) та кебрад і включати класичні кроки, фігури та рухи, найхарактерніші для танго: зміна напрямку кроку, крок із поворотом, крок на різні відстані, перерваний крок, волео (рух партнера в танці під час обертання довкола власної вісі, під час якого нога ніби захлестує бокову сторону партнера або за інерцією летить у напрямку руху), ганчо (болео, під час якого зустрічаються ноги партнерів, вільна нога на мить охоплює опорну ногу над зігнутим коліном, або дві вільні ноги перехлестуються в повітрі), очо (кроки з поворотом, схожі на вісімку – крок у сторону з поворотом корпусу до партнера та розворотом стегон у напрямку руху); хіро (обертання, в якому партнерка обходить партнера, який утворює цент обертую) та ін.

Бачата має карибське походження і характеризується відсутністю руху за лінією танцю. Основна рух – плавний, доволі повільний, романтичний та пристрасний. Кроки складаються з трикрокової схеми руху та моменту підйому/нахилу стегна без переносу тіла на рахунок 4-ри. Танцювальна пара повинна створити чуттєву атмосферу за допомогою оригінальних обертальних рухів у поєднанні з грайливою взаємодією один із одним.

Рухи та характерні технічні особливості програми *Карибського шоу* обираються виконавцями з оригінальних латино-карибських танців (сальса, бачата, мерегне та аргентинське танго), а своєрідні стилістичні відступи (комбінування двох або більше стилів) можуть включати театральні рухи та виконуватися під будь-який тип латиноамериканської музики. Забороняється виконувати більше 4-х тактів хореографію або фігури, що можуть бути виконані під час Міжнародного конкурсу латиноамериканських танців, але дозволяються підтримки та акробатичні рухи [5, 80].

Карибські танці (бачата, меренге, сальса) – танцювальна дисципліна, в якій кожен із трьох танців має рівну цінність під час програми змагань, а у фіналі танцювальна пара виконує попури з двох або трьох вищезгаданих танців.

Дискофокс відомий в різних країнах як дискохастл, дискосвінг або дискофокс характеризується статичністю (пара рухається на паркеті під час поворотів), високою технікою імпровізації в повільному раунді (20–24 такти на хвилину), загальною динамікою і спритністю в партнерстві під час швидкого (30–35 тактів на хвилину), наявністю рухомого танцювального простору при частій зміні позицій партнерами, домінуванням різноманітних поворотів та природних рухів стегнами. Відповідно до рівня

майстерності танцюристів, геометрія танцю змінюється з танцювання «за хрестом» на «лінійне» танцювання за, так званім слотом, що нагадує Свінг Західного узбережжя. Будь-які зміни в парі (коли партнери міняються місцями) в дискофоксі виконуються на три рахунки. Дозволяються такі фігури як пози, кидки та лінії, проте вони не повинні домінувати в композиції, натомість акробатичні фігури дозволені лише у фіналі, а їх кількість не обмежена.

Синхронний танець, фундаментальним елементом якого є танцювання бік о бік з бездоганною синхронністю, характеризується виконанням танцюристами рухів та фігур одночасно в одному напрямку протягом виступу (тривалість 1:30 хвилин), відсутністю акробатичних рухів, підтримки та контактів.

Для виконання танцю *джиттербаг* (розмір 4/4) типовим є використання в якості елементів тряски тіла та кінцівок, підскоків та обертів, акробатичних елементів (наприклад, перекидання партнерки), імпровізація та запозичення елементів інших соціальних танців.

До програми *латинське шоу* входять танцювальні композиції та хореографії, засновані на латиноамериканському міжнародному танцювальному стилі (поєднано елементи танців самба, ча-ча-ча, румба, пасадобль та джайв).

Меренга (темп 30–34 такти на хвилину при музичному розмірі 4/4 та 60–68 тактів на хвилину при розмірі 2/4) – латиноамериканський спортивний танець, що характеризується відсутністю просування за лінією танцю, виконанням у закритій позиції, обов'язковим постійним тілесним контактом партнерів, навіть в процесі виконання індивідуальних *па*, компактними кроками, використанням латинського руху стегна, іноді доволі стакато. Легке зустрічне коливання зазвичай використовується для доповнення латинського руху стегна. В фігурній мерензі використовуються різноманітні кроки (базовий – «Марш»), фігур та хореографічних елементів, що сприяють посиленню художньо-естетичного образу, зокрема, кругові рухи стегон, повертання корпусом, рухи плечима в пришвидшеному русі.

Сальса має латиноамериканське походження, проте протягом останніх десятиків років розвивалася відповідно до специфіки регіонального територіювання. На сучасному етапі існує чотири основних стилі сальси: сальса Пуерто-Ріко/Нью-Йоркська сальса або вуличне мамбо (Street Mambo), кубинська сальса, колумбійська сальса та сальса калі або колумбійська сальса, що включає значну

кількість шоу фігур – три останні допускаються до виконання під час змагань чемпіонату.

У категорії «Salsa Solo/Duo» виконавці передусім мають продемонструвати чисту, швидку роботу ніг; синхронізацію; добре виконані рухи типу «питання-відповідь», гарний контакт та музичну інтерпретацію. Водночас правилами заборонено виконувати будь-які акробатичні рухи або підйоми та утримання – між танцюристами не повинно бути контакту: партнери танцюють бік о бік або ж один партнер виконує крок, на який інший реагує [5, 86].

Сальса – надзвичайно популярний клубний танець, що надає танцюристам значної свободи інтерпретації музики, використовуючи рухи та елементи різних латиноамериканських танців (наприклад, фігури «Оберт в обіймах» та «Удари пачанги підборами»), зображаючи гостру взаємодію один з одним. Основи сальси включають рухи руками, зміну тримання при збереженні типових для танцю плавних рухів.

У категорії «Salsa Couples» (темп 50–52 такти на хвилину) передбачено виконання «Вісімки» (оберти партнерів один перед одним у відкритій позиції), «Вісімки зі зчіпленими руками» (при виконанні напівобертів, руки партнерів зчеплені), «Оберт у замку» (партнер тримає партнерку за руки та розвертає, щоб її права рука лишалася за спиною), «Оберт зі зміною місць» (зміна місць партнерів, під час якої танцюрист переходить на місце партнерки, повертаючи її під рукою) та ін. Підтримки та акробатичні фігури дозволені лише у фіналі (категорії юніори та дорослі).

Свінг Західного узбережжя характеризується особливою технікою ведення, що заснована на м'якій взаємодії партнерів, виконанням переважно в рамці (обмеженому просторі паркету), технікою, що дозволяє імпровізувати під час виконання кроків обом партнерам, *анкер степом* як типовим закінченням більшості базових фігур: пушбрейк, Поворот із відворотом корпусу партнера, пропуск ліворуч, пропуск під рукою партнера, поворот назовні, поворот у середину, вісп, фрі спін, стартовий крок та ін.

До критеріїв оцінювання виступів танцювальних пар на чемпіонатах із соціальних танців на сучасному етапі належать:

– сценічна присутність: сценічна поведінка (танцювальна пара повинна займати більшу частину простору, щоб охопити всю аудиторію), загальна естетика пари (артистична проекція пари, здатність досягати та передавати почуття глядачу), костюми (професійні, повинні гармоніювати зі специфікою танцю і музичним супроводом);

– техніка виконання: ресурси танцюристів, знання фігур, якість виконання танцювальних рухів, а також технічної основи танцю (лінії, позиції, розміщення); окрім урахування загальної техніки соціального танцю, журі акцентує увагу на техніці конкретного танцю, зокрема, способі виконання кроків, рухів стегнами, ритмі, техніці ведення, виконання трюків, переходів між танцем і акробатикою (під акробатикою розуміються рухи, при яких тіло перевертається довкола сагітальної або фронтальної вісі, наприклад, сальто) та ін.);

– взаємодія танцювальної пари: координація рухів між партнерами, а також вираження спільного почуття під час виступу, спосіб тримання, положення рук, торкання тіла та ін. (наприклад, порушенням є вираження партнерами різних емоцій; відриву частини тіла в процесі указування руху через відсутність розуміння або внутрішнього зв'язку);

– музична складова: розвиток та еволюція танцю, його складність, рух та синхронізація з музикою, а також динамічність, підкреслювання музичних ритмів та вміння прилаштовуватися до енергії музики, оскільки танець має бути адаптований до музичної структури пісні, музично інтерпретувати кожен її момент або частину [11].

З метою популяризації конкурсів соціальних танців як імпровізаційних, Міжнародною танцювальною організацією планується не пропонувати учасникам перелік музичних композицій. Наприклад, дані нововведення вже заплановані для проведення Світового фіналу Бачатастарс (січень 2021 р. у межах загальносвітового конгресу з Бачати – *Bachata Sensual World Congress*) [11].

Наукова новизна. Вперше у вітчизняному мистецтвознавстві досліджено розвиток спортивно-змагального контексту соціальних танців ХХІ ст.; проаналізовано особливості техніки виконання та танцювальну лексику соціальних танців аргентинське танго, бачата, меренга, сальса, свінг Західного узбережжя, джиттербаг, дискофокс, а також карибського шоу, латинського шоу та карибських танців – танцювальних програм, затверджених Міжнародною танцювальною організацією для проведення європейських та світових чемпіонатів на сучасному етапі; виявлено специфічні відмінності неконкурсного та конкурсного соціального танцю в умовах соціокультурного простору ХХІ ст.

Висновки. Дослідження виявило, що на сучасному етапі, в контексті розвитку спортивно-змагального напрямку соціальних танців, трансформуються їх характерні ознаки

(поширюється значення візуальної складової танцю, стандартизовано техніку виконання соціальних танців та ін.) та функції (окрім комунікативної, інформаційної, емоційної, соціальної, рекреаційної, психотерапевтичної, домінуючими стають виховна, естетична, образотворча та ін.).

Соціальні танці на сучасному етапі розвитку світової танцювальної культури, уособлюють варіативність поєднання мистецтва танців (традиційна властивість соціальних танців) і майстерності (підготовка за програмою): мистецтво включає в себе творчість, спонтанність та самовираження, а майстерність сприяє створенню естетичного, художнього аспекту, проте без акцентування на особистій творчості та самовираженні.

Перспектива подальших досліджень полягає в розробці цілісної теорії спортивно-змагального напрямку соціального танцю, науковому осмисленні проблеми виявлення його художньо-естетичних аспектів.

Література

1. Клепикова А. Н. *Социальные танцы в современной культуре на примере хастла, бачаты и сальсы* : автореферат маг. работы: 51.04.02. Саратов, 2017.
2. Плахотнюк О. Квінтесенція соціальних танців. *Танцювальні студії: збірник наукових праць*. Київ : вид. центр КНУКіМ, 2018. № 1. С. 28-37.
3. Толстова Д. А. *Социальные латиноамериканские танцы как средство гармонизации коммуникативной сферы личности* : автореферат дис. канд. психологических наук : 19.00.01 / Российский университет дружбы народов. Москва, 2014. 23 с.
4. Cohen-Stratynер В. Social Dance: Contexts and Definitions. *Dance Research Journal*. 2001. Vol. 33. № 2. pp. 121-124.
5. IDO Dance Sport Rules & Regulations. *International Dance organization* 2020. URL : <https://www.ido-dance.com/ceis/ido/rules/competitionRules/danceSportRules.pdf> (дата звернення: 12.03.2020).
6. IDO European couple dance championships "Salsa, Bachata, Argentine Tango & Caribbean Dances". *International Dance organization*. URL : https://www.ido-dance.com/ceis/ido/competitions/calendar/2020_1593.html (дата звернення: 10.03.2020).
7. Lisina L. Ontology of the cultural influence dance as a ritual. *Контекст и рефлексия: философия о мире и человеке*. 2012. № 2-3. С. 9-19.
8. List of IDO Disciplines (2020). *International Dance Organization*. URL : <https://www.ido-dance.com/ceis/ido/competitions/idoDisciplines.html> (дата звернення: 10.03.2020).
9. Powers R. Intelligent Dancing. *Social dance at Stanford*. 2014. URL : <https://socialdance.stanford.edu/syllabi/intelligent.htm> (дата звернення: 12.03.2020).

10. Powers R. The Three Worlds of Ballroom Dance. *Social dance at Stanford*. 2014. URL : <https://socialdance.stanford.edu/syllabi/ballroom.html> (дата звернення: 10.03.2020).

11. Rules. Bachatastars International Champions. 2020. URL : <https://bachatastars.net/rules> (дата звернення: 10.03.2020).

12. Sloat S. *Caribbean Dance from Abakuá to Zouk: How Movement Shapes Identity*. Gainesville : University Press of Florida, 2005. 408 p.

References

1. Klepikova, A. N. (2017). *Social dances in modern culture on the example of hustle, bachata, and salsa*: abstract mage. work: 04/04/02. Saratov [in Russian].
2. Plakhotniuk, O. (2018). The quintessence of social dancing. *Dance Studios: a collection of scientific works*. Kyiv: ed. KNUKIM Center, no. 1, pp. 28-37 [in Ukrainian].
3. Tolstova, D. A. (2014). *Social Latin American dances as a means of harmonizing the communicative sphere of personality*. Abstract of Ph.D. Moscow: Peoples' Friendship University of Russia [in Russian].
4. Cohen-Stratynер, B. (2001). Social Dance: Contexts and Definitions. *Dance Research Journal*, Issue 33, pp. 121-124 [in English].
5. IDO Dance Sport Rules & Regulations (2020). *International Dance organization*. Available at: <https://www.ido-dance.com/ceis/ido/rules/competitionRules/danceSportRules.pdf> [in English].
6. IDO European couple dance championships "Salsa, Bachata, Argentine Tango & Caribbean Dances" (2020). *International Dance organization*. Available at : https://www.ido-dance.com/ceis/ido/competitions/calendar/2020_1593.html [in English].
7. Lisina, L. (2012). Ontology of the cultural influence dance as a ritual. *Context and reflection: philosophy about the world and man*, no. 2-3, pp. 9-19 [in English].
8. List of IDO Disciplines (2020). *International Dance Organization*. Available at: <https://www.ido-dance.com/ceis/ido/competitions/idoDisciplines.html> [in English].
9. Powers, R. (2014). Intelligent Dancing. *Social dance at Stanford*. Available at: <https://socialdance.stanford.edu/syllabi/intelligent.htm> [in English].
10. Powers, R. (2014). The Three Worlds of Ballroom Dance. *Social dance at Stanford*. Available at: <https://socialdance.stanford.edu/syllabi/ballroom.html> [in English].
11. Rules (2020). Bachatastars International Champions. Available at: <https://bachatastars.net/rules> [in English].
12. Sloat, S. (2005). *Caribbean Dance from Abakuá to Zouk: How Movement Shapes Identity*. Gainesville: University Press of Florida [in English].

Стаття надійшла до редакції 02.08.2020
Отримано після доопрацювання 15.11.2020
Прийнято до друку 20.11.2020